

בס"ד. משיחות ש"פ וישלח, ט"ז כסלו ה'תשנ"ב.

ובמילא, חל יום הש"ק שלפניו בט"ז כסלו, וערב שבת בט"ו כסלו.

וכיון שכל הענינים (ועאכו"כ ענין הכי כללי ועיקרי כ"ט כסלו, ראש השנה לתורת החסידות) הם בהשגחה פרטית, ובתכלית הדיוק, מסתבר לומר שיש קשר ושייכות ביניהם – שהברכה והנתינת כח ד"ט כסלו (שנמשכת מיום השבת שלפניו⁹, לאחרי וע"י הטירחא דערב שבת) היא מט"ו כסלו, שבו "קיימא סיהרא (דחודש כסלו) באשלמותא", כדלקמן.

ב. ובהקדם שאלה ותמיהה בנוגע לחג הגאולה י"ט כסלו, חג החגים – שיש בו שינוי לגבי שאר החגים:

פסח וסוכות – נקבעו ביום חמשה עשר בחודש (פסח בט"ו בניסן וסוכות בט"ו בתשרי) שבו "קיימא סיהרא באשלמותא". ושבועות – נוסף לכך ש"הכתוב לא תלה חג הזה .. בכמה ימים לחודש רק בחמישים לעומר"¹⁰, הרי, קביעותו בימי החודש ("פעמים חמשה פעמים ששה פעמים שבעה"¹¹) היא בחציו הראשון של החודש, כשהלבנה (ודוגמתה בישראל ש"דומין ללבנה" ו"מונין ללבנה"¹²) הולכת וגדלה מיום ליום.

משא"כ י"ט כסלו – לא זו בלבד שאינו בט"ו בחודש, כש"קיימא סיהרא באשלמותא", אלא יתירה מזה, שהוא

א. מהענינים המיוחדים דיום הש"ק זה: התחלתו – ערב שבת, שבו נעשית ה"אכילה" דיום השבת, כמארז"ל "מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת" – ביום ט"ו כסלו, שבו "קיימא סיהרא באשלמותא"², השלימות דחודש כסלו; וסיומו – הגמר דמוצאי שבת, שנמשך עד יום השלישי בשבוע³ – ביום י"ט כסלו, חג הגאולה⁴ של רבינו הזקן⁵, חג החגים⁶, ראש השנה לתורת החסידות⁷.

ומעלה מיוחדת בקביעות זו שמתאימה להקביעות ד"ט כסלו בפעם הראשונה (בשנת תקנ"ט) – כדברי רבינו הזקן במכתבו הידוע⁸ שגאולתו היתה ב"יום י"ט כסלו, יום ג' שהוכפל בו כי טוב .. כשקריתי בס' תהלים בפסוק פדה בשלום נפשי" (שע"פ חלוקת ספר תהלים לימי השבוע⁸ שיין פסוק זה לשיעור דיום השלישי).

(1) ע"ז ג, סע"א.

(2) זהר ח"א קנ, רע"א. ח"ב פה, רע"א. ועוד. וראה שמו"ר פט"ו, כו.

(3) ראה פסחים קו, סע"א (לענין הברלה גיטין). רמב"ם הל' שבת פכ"ט ה"ד (הברלה). הל' גירושין פ"ט הכ"ג (גיטין). שו"ע אדה"ז או"ח סרפ"ה ס"ה (שמו"ת). סרצ"ט ס"ח (הברלה).

(4) נוסף על חג הגאולה של אדמו"ר האמצעי ביו"ד כסלו, שחל ביום ראשון בשבוע – שהעלי' והשלימות שלו ("יחולו") ביום הש"ק זה.

(5) "היום יום" י"ט כסלו. אג"ק שלו סל"ח. וש"נ.

(6) מכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר – נעתק ב"היום יום" בהקדמה. אג"ק שלו ח"ז ע' ל. ועוד. וראה לקר"ש ח"ה ע' 436 ואילך.

(7) מכתב כ"ק אדני"ע (מיום ט"ז כסלו) לחג הגאולה ד"ט כסלו תרס"ב (לפני תשעים שנה) – נדפס ב"היום יום" בתחלתו. אג"ק שלו ח"א ע' רנט. וש"נ (וראה לקמן הערה 63 והערה 106).

(8) כפי שנהגו רבותינו ושיאינו בנומים מיוחדים שהי' צורך באמירת תהלים בשופי (אג"ק אדמו"ר מהור"י צ ח"ג ע' תעג ואילך. וש"נ).

(9) ש"מיני מתברכין כולהו יומין (זח"ב סג, ב, פה, א).

(10) שו"ע אדה"ז או"ח ר"ס תצד.

(11) ר"ה ו, ב.

(12) ראה סוכה כט, א. ב"ר פ"ו, ג. אוה"ת בראשית ד, סע"ב ואילך. ועוד.

מהשלימות דאור הלבנה שביום הט"ו) הוא ט"ז, מספר א' יותר ממספר ט"ו, ומנין היום שלאחריו (שבו נחסר עוד יותר משלימות אור הלבנה) הוא י"ז, ב' מספרים יותר ממספר ט"ו, וכן הלאה, ועד להמנין דיום האחרון של החודש (שבו מתכסה ומתעלם אור הלבנה לגמרי) שהוא כ"ט (או ל'), כו"כ מספרים יותר (ועד לכלפלים) ממספר ט"ו!

זאת ועוד: מלבד ההוספה (גם בחציו השני של החודש) בהמספר דימי החודש, מודגש העילוי גם בהגימטריא והרמזים שבהם, ולדוגמא: מספר י"ז – הגימטריא ד"טוב, מספר י"ח – "חיי", מספר י"ט – הגימטריא ד"טוב, מספר כ – י"ד במילואו, מספר כ"א – "אך טוב לישראל"¹⁶, מספר כ"ב – "בך יברך ישראל"¹⁷, מספר כ"ג – הגימטריא דטוב, מספר כ"ד – "ושמתי כדכד שמשותיך"¹⁸, מספר כ"ה – "כה תברכו את בני ישראל"¹⁹, כ"ו מספר שם המפורש – הוי"ג²⁰, כ"ז – בגימט' ז"ד, כ"ח – מספר כח, כ"ט – ימי החודש, שלשים חודש מלא, וכיו"ב.

וטעם הדבר – כיון שישנו ציווי והוראה ונתינת-כה "מעלין בקודש ונעאכור" (ש) אין מורידין"²¹, שהוא בתקפו בכל ימי החודש, גם (בחציו השני של החודש) לאחרי מילוי ושלימות הלבנה, שמיום ליום הולך ונתיסוף עוד יותר.

ועפ"ז צריך להבין תוכן הענין דמיעוט הלבנה בחציו השני של החודש,

בחציו השני של החודש, כשהלבנה הולכת ומתמעטת מיום ליום?!

ועד"ז (ויתירה מזה) בנוגע להיו"ט דחנוכה¹³ – (שאינו כפורים¹⁴ שקביעותו ביי"ד וט"ו בחודש, כש"קיימא סיהרא באשלמותא"¹⁵, אלא) התחלתו ורובו בימים האחרונים של החודש, מכ"ה כסלו ואילך, כשהלבנה הולכת ומתמעטת, ועד שמתכסה ונעלמת לגמרי!

ג. ויש לבאר תחילה תוכן הענין דמיעוט הלבנה בחציו השני של החודש ביחס לישראל ש"מונין ללבנה":

ובהקדמה – שכיון שבחציו הראשון של החודש מוסיף והולך אור הלבנה מיום ליום, ובחציו השני של החודש פוחת והולך אור הלבנה מיום ליום, הי' צ"ל לכאורה גם המנין ללבנה באופן שבחציו הראשון של החודש יהי' מנין הימים מוסיף והולך (יום א' יום ב' וכו') עד יום ט"ו, ובחציו השני של החודש יהי' מנין הימים פוחת והולך (יום ט"ו יום י"ד וכו' עד יום א').

אבל, לא זו בלבד שמנין הימים בחציו השני של החודש אינו פוחת והולך, אלא אדרבה, שמוסיף והולך בהמנין גם לגבי השלימות דיום הט"ו – שמנין היום שלאחרי ט"ו (שבו נחסר

13) ושייך גם לחג הגאולה י"ט כסלו – ששלימות הגאולה דיי"ט כסלו היתה רק כשהור רבינו הזקן מפטריבורג לויטבסק (שאו חשיב "הור לבוריו" לענין ברכת הגומל (ראה סדר ברכות הנהנין לאר"ה פ"ג ה"ה)) – ביום ב' דחנוכה * (לקו"ד ח"א יב, א).

14) להעיר שבכמה ענינים שוים חנוכה ופורים (ראה התועדויות תש"נ ח"ב ע' 43. וש"נ).

15) להעיר שמילוי ושלימות הלבנה – "חצי כ"ט י"ב תשצ"ג" (ב"י אר"ח סתכ"ו) – הוא בין י"ד לט"ו (ראה לקמן הערה 27).

(* נוסף על הגאולה ממאסרו השני בנר ג' (ונר ה') דחנוכה (ראה סה"ש תשמ"ח ח"א ע" 156 הערה 10).

16) תהלים עג, א.

17) ויחי מה, כ.

18) ישעי' נד, יב.

19) נשא ו, כג.

20) סוטה לח, א. סנהדרין ס, א. רמב"ם הל'

יסודות פ"ו ה"ב.

21) ברכות כה, א. וש"נ.

"והי' אור הלבנה כאור החמה"), ע"י התגלות דרגא נעלית יותר משניהם שנעשית כתר אחד לשניהם²⁸, ושלמות זו מתבטאת בהיחס שבין הלבנה להחמה בחציו השני של החודש, כדלקמן.

ה. ביאור הדברים²⁹:

סיבת השינוי בין חציו הראשון של החודש, שמיום ליום מוסיף והולך אור הלבנה, לחציו השני של החודש, שמיום ליום פוחת והולך אור הלבנה, היא, מפני שבחציו הראשון של החודש הולכת ומתרחקת הלבנה מהחמה, וככל שמתרחקת מהחמה מיום ליום הולך וגדל אורה, ובחציו השני הולכת ומתקרבת אל החמה, וככל שמתקרבת יותר אל החמה מיום ליום הולך ומתמעט אורה.

וטעם הדבר – לפי שהיחס שבין המשפיע (חמה) והמקבל (לבנה) הוא באופן שכאשר המקבל הוא בקירוב אל המשפיע אין המקבל יכול להשפיע ולהאיר (מצד הביטול שלו לקבל ההשפעה), וככל שמתרחק מן המשפיע מתחיל גם הוא להשפיע ולהאיר (האור שמקבל מהמשפיע).

ויש לומר, שהקירוב דהלבנה אל החמה בחציו השני של החודש הוא נלא רק לצורך התחדשות היחוד דשמשא וסיהרא (משפיע ומקבל) בהמולד דהחודש שלאח"כ ע"י המיעוט מיום ליום שהו"ע הביטול דהמקבל, "כי יפקד מושבך"³⁰, כדי שיוכל לקבל השפעה

שלאחרי המילוי והשלמות הולכת ומתמעטת מיום ליום – שלכאורה ה"ז היפך הכלל ד"מעלין בקודש ו(עצמו"כ ש)אין מורידין"!?!

ד. ויש לומר הביאור בזה:

לבנה וחמה הם מקבל ומשפיע, שהלבנה "לית לה מגרמה כלום"²², ומקבלת אורה מהחמה, ואופן ההשפעה הוא שבתחלה מקבלת רק מעט אור, מולד הלבנה – נקודה בלבד, ומיום ליום מוסיף והולך בהאור שמקבלת מהחמה, עד ליום הט"ו ש"נתמלא דיסקוס של לבנה"²³, "קיימא סיהרא באשלמותא"²⁴, שנתמלא ונשלם האור שמקבלת הלבנה מהחמה.

אבל, כיון שגם כשנתמלא ונשלם אור הלבנה ה"ה עדיין בבח"מ מקבל, אין זה תכלית השלימות דהלבנה שנעשית כמו החמה ואינה צריכה לקבל אור מהחמה, כמ"ש²⁵ "והי' אור הלבנה כאור החמה", כמו שהיתה קודם מיעוטה, שהיו "שני המאורות הגדולים"²⁶.

ויש לומר, שכשנתמלא אור הלבנה שמקבלת מהחמה, נעשית שלימות נעלית יותר שהלבנה היא כמו החמה²⁷

(22) זהר ח"א לג, ב. ח"ב רטו, א. ועוד.

(23) שמו"ר שבעה ע"ב.

(24) החילוק בין ב' הלשונות – ראה לקמן

הערה 27.

(25) ישע"י ל, כו.

(26) בראשית א, טז.

(27) ובפרטיות יותר: מילוי הלבנה ("נתמלא דיסקוס של לבנה"), שעיקרו מילוי החסרון – הוא מילוי הפגימה ע"י שלמות האור שמקבלת מהחמה, ושלמות הלבנה ("קיימא סיהרא באשלמותא"), שעיקרו השלימות היתירה על מילוי החסרון – היא השלימות האמיתית שנעשית כמו החמה.

ועפ"י יומתק שמילוי ושלמות הלבנה הוא בין י"ד לט"ו (כנ"ל הערה 15) – שבוה מרומזים ב' ענינים אלו: י"ד – מדגיש בעיקר מילוי החסרון, "די (י"ד) מחסרו אשר יחסר לו", וט"ו מדגיש בעיקר השלימות היתירה, באופן של עשירות (לא י"ד,

שדל"ת מורה על דלות, שלכן זקוק למילוי החסרון, אלא י"ה, שה"א מורה על עשירות (ראה התועדויות תשמ"ט ח"ב ע' 458 וש"ס).

(28) סה"מ תקס"ח ע' קה. וראה ספר הערכים-חב"ד מע' אור הלבנה ע' שיג ואילך. וש"נ.

(29) בהבא לקמן – ראה סידור (עם דא"ח) קפב, ד ואילך. ת"ח שמות שעא, ב. סה"מ פ"ת ע' קנט ואילך. ועוד.

(30) ש"א כ, יח.

בנ"י³², כיון שהולך וניתוסף בהתגלות העצם (שלמעלה מהתגלות האור).

ו. ויש לומר, שענין זה מודגש ביותר בה"קיימא סיהרא באשלמותא" דחודש כסלו:

חודש כסלו הוא חודש השלישי בחדשי החורף, המכוון לחודש השלישי בחדשי הקיץ – החודש דמתן תורה, "ירחא תליתאי"³³, ודוגמתו בחודש כסלו, החודש דמתן תורה דתורת החסידות, בי"ט כסלו, שהוא ראש השנה ומתן תורה³⁴ דתורת החסידות³⁵.

והענין בזה – כידוע שמתן תורה הוא "יום חתונתו"³⁶, החתונה (נישואין) דהקב"ה עם כנס", אשר, ההתחלה בזה היא באופן שהקב"ה הוא המשפיע וכנס" היא המקבל, אבל, תכלית השלימות בזה היא כשהקב"ה וכנס" נעשים חד ממש כביכול, שכנס" אינה צריכה כביכול לקבל מהקב"ה, כיון שמתגלה ש"ישראל"³⁷ וקוב"ה כולא חד³⁸.

ומרומו גם ב"חודש השלישי" – כידוע³⁹ ש"שלישי" מורה על החיבור

נעלית יותר מהמשפיע, "ונפקדת"³⁰ – שזהו ענין בפ"ע ששייך (בעיקר) לחודש שלאח"ז – אלא גם (ובעיקר) קירוב להעצם שלמעלה גם מהאור דהחמה (כתר אחד לשניהם), שהקירוב לדרגא זו מתבטא במיעוט האור, כי, אור הוא גילוי מן העצם, שהעצם הוא בהעלם (העלם שלמעלה מגילוי), ורק הארה מהעצם מתגלה באור, ולכן, מיעוט האור מיום ליום מורה שמיום ליום הולך וגדל הקירוב להעצם שלמעלה מהאור (העלם שלמעלה מגילוי), שעי"ז נעשית הלבנה כמו החמה, ועד – כתר אחד לשניהם.

ובעומק יותר³¹:

הכלל שהעצם הוא בהעלם והאור הוא בגילוי, הוא, ביחס להזולת, שכיון שאינו יכול לקבל העצם אלא הארה ממנו בלבד, לכן קורא להארה "אור", ולהעצם "העלם" (חושך); אבל ביחס להעצם ה"ז להיפך – שההארה היא חושך לגבי העצם שהוא ה"אור".

ומזה מובן שהצורך במיעוט האור כדי להתקרב להעצם אינו אלא כל זמן שנשאר בגדר של מציאות בפ"ע (זולת) שאינו יכול לקבל את העצם (שנשאר ב"העלם"), אבל, כשמתאחד עם המשפיע ועד לאופן שנעשה כמו המשפיע, שאין ביניהם יחס של משפיע ומקבל, אלא שניהם שוים ("והי' אור הלבנה כאור החמה"), אזי העצם הוא בהתגלות.

ועפ"ז י"ל שמיעוט האור בחציו השני של החודש אינו אלא מיעוט בדרגא של "אור" (הארה בלבד) מפני הקירוב להעצם שלמעלה מהארה, אבל, לא מיעוט בהגילוי (כיון שהעצם בא ומוסיף בהתגלות), שלכן, הולך וניתוסף בהמנין (שמורה ומדגיש התגלות הדבר) דימי החודש (ט"ז, י"ז, י"ח וכו') ע"י

32) אף שבהלבנה אין זה באופן של התגלות, שמיום ליום הולך ומתמעט אור הלבנה – כי, אמיתת ושלמות הענין ד"והי' אור הלבנה כאור החמה", שהמקבל נעשה כמו המשפיע ממש (שאו העצם הוא בהתגלות), הוא, בישראל דוקא, שישראל (לבנה) וקוב"ה (חמה) כולא חד (כדלקמן בפנים).

אלא, שגם בישראל צ"ל ענין הביטול (התוכן דמיעוט האור) כדי שיתגלה הענין ד"ישראל וקוב"ה כולא חד" (ראה קונטרס ר"ח כסלו שנה זו ס"ח (לעיל ע' 310)).

33) שבת פח, א.

34) להעיר מהשייכות דמ"ת לר"ה – שבתפלת מוסף דר"ה (בפסוקי שופרות) מזכירים השופר דמ"ת.

35) ראה לקוטי לוי"צ אג"ק ע' רה. ריח.

36) תענית כו, ב – במשנה.

37) ראה זח"ג עג, א.

38) ראה קונטרס ר"ח כסלו שבהערה 32.

39) ראה לקו"ש חכ"א ע' 111. וש"נ.

31) ראה סה"מ פר"ת שבהערה 29.

ד"שמש הוי", ולא (כ"כ) מצד עבודתם של ישראל (לבנה), ניכר עדיין החילוק דמשפיע (חמה) ומקבל (ולבנה), ובמילא ה"ז עדיין שלימות הלבנה כפי שמקבלת מן החמה; ובה"קיימא סיהרא באשלמותא" דחודש השלישי בחדשי החורף – כיון שעיקרו מצד עבודתם של ישראל (לבנה), מודגשת בזה תכלית השלימות דהנישואין (מ"ת), שאין זה באופן של משפיע ומקבל, אלא באופן שהמקבל נעשה כמו המשפיע (יהי) אור הלבנה כאור החמה), "ישראל וקוב"ה כולא חד".

ח. ויש להוסיף, שענין זה מרומז גם בהשם "כסלו"⁴⁶ – שמו המיוחד של חודש השלישי בחדשי החורף:

"כסלו" – כולל ב' התיבות "כס" לר"⁴⁷: "כס" – מלשון כיסוי, העלם, ו"לו" – שמספרו ל"ו, הגימטריא ד"אלה" – מורה על הגילוי, ששה פעמים ששה. וחיבור שניהם בתיבה אחת – "כסלו" – מורה על חיבור ההעלם והגילוי, היינו, שהעצם (שהוא בעלם אצל המקבל) בא בהתגלות, כיון שאין זה באופן של משפיע ומקבל, אלא באופן שנעשים חד ממש (כנ"ל ס"ה).

ומודגש גם בהי"ו שבסיומו וחותמו של חודש כסלו, הי"ו דחנוכה – שעם היותו בסיומו של החודש, כשאור הלבנה הולך ומתמעט מיום ליום, מודגש בו בפועל ובגילוי הענין ד"מוסיף והולך", "יום ראשון מדליק אחת מכאן ואילך מוסיף והולך"⁴⁸, שמיום ליום הולך וניתוסף באור – שבזה מודגש שהמיעוט דאור הלבנה אינו אלא מיעוט בדוגא של "אור" (הארה בלבד) מפני

והיחוד דעליון (אחד) ותחתון (שנים) כפי שנעשים מציאות אחת.

ועפ"ז י"ל, שבמילוי ושלמות הלבנה בי"ד וט"ו⁴⁹ דחודש השלישי, החודש דמתן תורה, "יום חתונתו", נעשית תכלית השלימות דהנישואין דהקב"ה וכנס"י – "והי' אור הלבנה כאור החמה", שהלבנה (כנס"י) אינה צריכה לקבל מהחמה (הקב"ה), "שמש הוי"⁴¹, כיון שנעשית בעצמה כמו החמה, שזהו"ע ד"ישראל (לבנה) וקוב"ה (חמה) כולא חד".

ז. ובעומק יותר – מודגש ענין זה בה"קיימא סיהרא באשלמותא" דחודש כסלו (חודש השלישי בחדשי החורף) יותר מבחודש סיון (חודש השלישי בחדשי הקיץ):

החילוק שבין חדשי הקיץ לחדשי החורף⁴² – שבחדשי הקיץ מאיר אור וחום השמש (חמה) בתוקף ובגילוי יותר מאשר בחדשי החורף, שקיץ הוא זמן החום, והימים (ויקרא אלקים לאור יום"⁴³) ארוכים מהלילות, וחורף הוא זמן הקור, והלילות ארוכים מהימים, בעיקר ותמצית כל הארצות⁴⁴, ארץ הקודש. וענינו בעבודה, שבחדשי הקיץ מודגש בעיקר הגילוי ד"שמש הוי" (חמה), מלמעלה למטה, משא"כ בחדשי החורף מודגשת בעיקר עבודתם של ישראל (לבנה), מלמטה למעלה⁴⁵.

ולכן: בה"קיימא סיהרא באשלמותא" דחודש השלישי בחדשי הקיץ – כיון שעיקרו מצד הגילוי

(40) ראה לעיל הערה 15.

(41) ראה לקו"ש חי"ח ע' 310. וש"נ.

(42) ראה לקו"ש חט"ו ע' 382. וש"נ.

(43) בראשית א, ה.

(44) ראה תענית י"ד, רע"א.

(45) כמודגש גם בענין הגשמים שבהם נאמר

"ואד יעלה מן הארץ" (שם ב, ו).

(46) ולהעיר, ששם זה נתפרש גם בכ"ד ספרי

קודש (זכרי' ז, א. נחמי' בתחלתו), תורה שבכתב.

(47) לקוטי לוי"צ אגרות-קודש ע' רה. רכב.

(48) שבת כא, ב.

החודש הזה לכם, אבל לימות המשיח יהיו נישואין, שנאמר⁵⁸ כי בועלך עושיך, באותה שעה מוסר להם את הכל, שנאמר⁵⁹ והמשכילים יזהירו כוהר הרקיע⁶⁰ ומצדיקי רבים ככוכבים לעולם ועד – שעיקר ושלמות היחוד דכנס"י עם הקב"ה שנעשים חד ממש (נישואין) הוא "לימות המשיח", שאז יקויים היעוד "והי' אור הלבנה כאור החמה", שישראל הם לא רק כמו לבנה שמקבלת מהחמה ("לא מסר להם אלא הלבנה בלבד"), אלא שהם כמו החמה ("מוסר להם את הכל", גם החמה⁶¹), כיון שמתגלה ש"ישראל וקוב"ה כולא חד".

ויש לומר, שענין זה מרומז גם בהקביעות דר"ה ומ"ת דתורת החסידות (התחלת גילוי הנישואין לימות המשיח) לאחרי מילוי ושלמות הלבנה⁶² – שבזה מרומזת השלימות דשלמות הלבנה (לאחרי ובהוספה על קבלת אור החמה בשלימות) שמתקרבת אל החמה להתאחד עמה ולהיות כמותה ממש, שיהי' אור הלבנה כאור החמה.

ובפרטיות יותר – הקביעות היא ביום השלישי שמתברך מיום השבת שחל בט"ז⁶³ כסלו שבו מתחילה התקרבות הלבנה אל החמה להיות כמותה⁶⁴, לאחרי ועי' ההכנה דמילוי

הקירוב להעצם שלמעלה מהארה, אבל, לא מיעוט בהתגלות, שהרי מיום ליום הולך ומאיר יותר ויותר, שני נרות, שלש נרות וכו', שהולך וניתוסף בהתגלות העצם (כנ"ל ס"ה).

ט. עפ"ז יש לבאר הטעם שהקביעות דראש השנה לתורת החסידות, חג החגים, היא (לא כהקביעות דשאר החגים הקשורים עם מילוי ושלמות הלבנה, אלא) לאחרי מילוי ושלמות הלבנה:

המעלה המיוחדת דראש השנה ומתן תורה דתורת החסידות, חג החגים – שבו מתחילה ההתגלות דתורתו של משיח, טעמי תורה ("סוד טעמי" ומסתר צפונותי⁴⁹), "תורה חדשה מאתי תצא"⁵⁰, באיך-ערוך להתגלות שהיתה במתן-תורה⁵¹, כמארז"ל⁵² "התורה שאדם למד בעוה"ז הבל הוא לפני תורתו של משיח"⁵³.

ומהחידושים העיקריים בימות המשיח לגבי מתן תורה הו"ע הנישואין – כדאיתא במדרש⁵⁴ "משל למלך שקדש אשה וכתב לה מתנות מועטות, כיון שבא לקחתה כתב לה מתנות רבות כבעל, כך העולם הזה אירוסין היו⁵⁵, שנאמר⁵⁶ וארשיך לי לעולם, ולא מסר להם אלא הלבנה בלבד, שנאמר⁵⁷

(58) ישעי' נד, ה.

(59) דניאל יב, ג.

(60) "הרקיע דנקט קרא הוא הרקיע שעל ראשי החיות .. והרקיע זה יש לו כמה מעלות יותר מן השמש, וא"כ, כשימסור לישראל רקיע זה, לא כ"ש שימסור להם השמש" (פי' ידי משה).

(61) ראה הערה הקודמת.

(62) משא"כ האירוסין דמ"ת ("העוה"ז אירוסין היו") הם בימי החודש שלפני מילוי ושלמות הלבנה, כשהולך וניתוסף באור הלבנה שמקבלת מן החמה.

(63) ועפ"ז יומתק שהגילוי שיי"ט כסלו הוא "ראש השנה לחסידות" הוא במכתב תאריך כתיבתו בט"ז כסלו (כנ"ל הערה 7).

(64) אבל, לא באופן של מיעוט האור, אלא אדרבה, שהולך ומוסיף בהתגלות העצם, כמודגש

(49) פרש"י שה"ש א, ב.

(50) ישעי' נא, ד. ויק"ד פ"א, ג.

(51) אף שכוללת בהעלם ובכח גם ה"תורה חדשה" שתתגלה לעתיד לבוא, שהרי, מתן-תורה הו"ע חד פעמי (המשך תרס"ו ע' כג. תקמו. ועוד).

(52) קה"ר רפ"ב. פי"א, ח.

(53) וי"ל שגם מטעם זה נקרא "חג החגים" – להיותו באיך-ערוך לכל החגים הקשורים עם מתן-תורה.

(54) שמו"ר ספ"ו.

(55) כמ"ש לקמן (פל"ג, ז) א"ת מורשה אלא

מאורסה (פי' מהרו"ז).

(56) הושע ב, כא.

(57) בא יב, ב.

י. ויש לקשר זה עם פרשת השבוע – הפרשה דערב שבת ודיום השבת, פרשת וישלח, והפרשה דיום השלישי ויום הרביעי (י"ט וכ"ף כסלו), פרשת וישב (שמתחילין לקרותה במנחה שבת פרשת וישלח):

החידוש שבעבודתו של יעקב בפרשיות וישלח (וישלח יעקב) וישב (וישב יעקב) לגבי עבודתו בפרשיות ויצא (ויצא יעקב) ותולדות ("אלה תולדות יצחק") ("יעקב ועשו האמורים בפרשה"⁷¹)), שפרשיות וישלח וישב הם בגמר עבודת הביוררים (הן הביוררים דלבן והן הביוררים דעשו), ועד כדי כך שיעקב מוכן כבר להמעמד ומצב דימות המשיח, שלכן: (א) "וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו ארצה שעיר"⁷², ששלח להודיעו ש"נגמר ונשלם .. בתכלית השלימות .. הבחי' ומדרגות .. כולם נתבררו ונתקנו כו"⁷³, והגיע הזמן לילך יחדיו להגאולה⁷⁴, "אבוא אל אדוני שעירה"⁷⁵, כמו "בימי המשיח, שנאמר⁷⁶ (בסיום וחותרם הפטרה דפרשת וישלח) ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו והיתה לה' המלוכה"⁷⁷, (ב) "וישב יעקב", "ביקש יעקב לישוב בשלוח"⁷⁸ – וישב בשלוח

ושלימות הלבנה בערב שבת (בין י"ד לט"ו כסלו), והמשכו ביום הרביעי⁶⁵ – כי: יום השלישי ("יום תליתאי בירחא תליתאי"³³) הוכפל בו כי טוב⁶⁶, "טוב לשמים וטוב לבריות"⁶⁷, שהו"ע החיבור דעליון ותחתון (שמים ובריות, משפיע ומקבל, חמה ולבנה) שנעשים מציאות אחת, וביום הרביעי נבראו וניתלו "שני המאורות הגדולים", שהלבנה אינה מקבלת מהחמה, אלא שניהם שוים, כתר⁶⁸ אחד לשניהם. וביום החמישי – יום הברכה לכל החי'⁶⁹, יום הששי – שנאמר בו⁷⁰ "כי טוב" ו"טוב מאד".

בהוספה במנין (שמורה על הגילוי) מט"ו לט"ז (כנ"ל ס"ח).

ו"ל, שענין זה מודגש ביותר במספר י"ט (י"ט כסלו), שרומזו על המילוי* דשם הוי', שמילוי הוא גילוי ההעלם (תו"א בראשית ו, ד), היינו, שהעצם בא בהתגלות*.

ועפ"ז יומתק של"ג בעומר, מ"ת דנטר דתורה (המשך תרס"ו ע' ריט. ועוד), חל ביום י"ח בתודש – כי, מ"ת דנטר דתורה הוא באופן שהעצם נשאר בהעלם, שאינו חודר ומתגלה בהמקבל, ולכן קביעותו ביום י"ח, י"ח, בדוגמת עצם החיות (חי בעצם) שאינו בא בגילוי, משא"כ מ"ת דתורת החסידות שמבארת ונטר דתורה באופן של הבנה והשגה, שהעצם בא באופן של התגלות, קביעותו ביום י"ט, המילוי דשם הוי', גילוי ההעלם, כנ"ל. ועצ"ע. ואכ"מ.

כירוע שהגאולה היתה ביום ג' (י"ט) לפנות ערב, ונמשכה בליל ד' (כ'). – ולכן נקבע הזמן העיקרי של ההתוערות ד"ט כסלו בלילה שבין י"ט לכ' (ראה סה"ש תשמ"ח ח"א ע' 155. וש"נ).

(66) ב"ר פ"ד, ו. פרש"י בראשית א, ז.
(67) קידושין מ, א. וראה אוה"ת בראשית לג, ב. ועוד.

(68) "כתר" דייקא – ששייך להקביעות בימי החודש בכ"ף כסלו, כ"ף ר"ת כתר, ועשרים בגימטריא כתר (לקו"ת ש"ה"ל, ג).

(69) כתובות ה, א.
(70) בראשית א, כה. שם, לא.

(* מילוי אלפין – וד(ה) א(ה) או(ה) – בגימטריא י"ט.

** ועפ"ז י"ל ש"י"ט ו"כסלו" ענינים אחד – כיון שנשם "כסלו" (החיבור ד"כס ו"לו") מורה על גילוי ההעלם. התגלות העצם (כנ"ל ס"ח).

(71) פרש"י ר"פ תולדות.

(72) ריש פרשתנו.

(73) תו"א ריש פרשתנו. ובארוכה – תו"ח שם.

ובכ"מ.

(74) ו"ל שזהו א' הטעמים שלח "מלאכים ממש" (פרש"י ריש פרשתנו), מבלי להתחשב בכבודם של המלאכים (שלא להטריחם). ועוד ועיקר, מבלי להתחשב בכך שבשעה שהולכים בשליחותו (של יעקב) אינם יכולים למלא שליחותו של הקב"ה (כיון ש"אין מלאך אחד עושה שתי שליחותות" (פרש"י וירא יח, ב)) – מפני גודל החשיבות שבשליחות זו בנוגע להגאולה, שהיא תכלית השלימות דכל הבריאה כולה (כולל גם בריאת המלאכים).

(75) פרשתנו לג, יד.

(76) עובדי' בסופו.

(77) פרש"י פרשתנו שם.

(78) פרש"י ר"פ וישב.

לקטן⁸³.

וע"פ הידוע שמיעוט הלבנה ("לכי ומעטי את עצמך"⁸⁴ להיות "מאור הקטן") הוא מפני שבירת הכלים דתוהו שנפלו ניצוצות הקדושה למטה, ולכן נעשית הירידה דספירת המלכות (לבנה) להיות בבחי' מקבל, לירד לבי"ע כדי לברר הניצוצות דתוהו – נמצא, שמעמדה ומצבה של הלבנה שצריכה לקבל מהחמה הוא לצורך עבודת הברורים, אבל בגמר עבודת הברורים, לא תהי' הלבנה בבחי' מקבל, אלא יהי' אור הלבנה כאור החמה, "שני המאורות הגדולים"⁸⁵.

ויש לומר, שענין זה מרומז גם בתוכן פרשת וישלח – "וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו" – שיעקב ששרשו מעולם התיקון, שלח מלאכים לפניו ממש, לבחי' שלמעלה ממנו במדרגה, אל עשו אחיו לשרשו בעולם התוהו (כיון שע"פ שייכותו ליעקב הי"ז עשו שנתברר וחזר לשרשו בבחי' המקיפים דתוהו), "כדי להמשיך בחי' המקיפים דתוהו אליו למטה בתיקון שהוא בחי' האור פנימי, ויאיר המקיף בפנימי ויתייחדו יחד"⁸⁶, וזהו גם תוכן הענין דחיבור ויחוד לבנה וחמה (יעקב ועשו⁸⁶, אור פנימי ואור מקיף, ממכ"ע וסוכ"ע), ועד שהלבנה אינה מקבלת מהחמה (כיון שכבר נגמר ונשלם ברור הניצוצות דתוהו, שלצורך זה הי' מיעוט הלבנה להיות בבחי' מקבל, כנ"ל), אלא אור הלבנה נעשה כאור החמה, ששניהם שוים⁸⁷.

בפועל עד שקפץ עליו רוגזו של יוסף, ועוה"פ בשלוח בארץ מצרים (קל"א – קמ"ז לחייו), ועד דומן קיום היעוד דה"שלוה" האמיתית שבימות המשיח, שאז יהי' שלימות הענין ד"פדה בשלום נפשי"⁷⁹, כפי שמבאר אדמו"ר האמצעי⁸⁰ שאמיתת ושלמות הענין ד"פדה בשלום נפשי" יהי' בימות המשיח (באופן נעלה יותר אפילו מכמו שהי' בזמן דוד ושלמה⁸¹).

והחילוק שבין מעמדו ומצבו של יעקב כשעוסק בעבודת הברורים למעמדו ומצבו בגמר עבודת הברורים (שמוכן לימות המשיח), הוא, ע"ד ובדוגמת החילוק בין מעמדה ומצבה של הלבנה כפי שמקבלת מהחמה למעמדה ומצבה כששניהם שוים:

יעקב נמשל ללבנה, "המאור הקטן"²⁶, ויעקב נקרא קטן, "מי יקום יעקב כי קטן הוא"⁸², ולכן "הקטן מונה

79 ומודגש ביותר ביום השלישי דפרשת וישב – כיון שהפסוק "פדה בשלום נפשי" הוא בשיעור תהלים דיום השלישי כפי שנחלק לימי השבוע (כנ"ל ס"א). ולהעיר, ש"שלישי" הו"ע השלום, כיון שעל ידו נעשה החיבור והיהוד דעלין ותחתון (כנ"ל ס"ו-ט).

80 ד"ה פדה בשלום נפשי בשערי תשובה (ח"א פי"א – נה, ד). – ויש לומר, שהביאור ב"שערי תשובה" רומז על השייכות דימות המשיח לעבודת התשובה, "הבטיחה תורה שסוף ישראל לעשות תשובה .. ומיד הן נגאלין" (רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ה), ו"משיח אתא לאתבא צדיקיא בתיבתא" (ראה זח"ג קנ"ג, ב), כי, עבודת התשובה עיקרה מצד עבודתם של ישראל (לבנה), ובה מודגש יותר הענין ד"ישראל וקוב"ה כולא חד" ("יהי' אור הלבנה כאור החמה"), ע"ד האמור לעיל (ס"ז) במעלת חודש השלישי דחדשי החורף לגבי חודש השלישי דחדשי הקיץ.

81 וי"ל, שבזמן דוד ושלמה, דור הי"ד והט"ו שבו נתמלא דיסקוס של לבנה (שמו"ר שבעה ע"ב, 2), מודגש בעיקר מילוי ושלמות אור הלבנה שמקבלת מהחמה, ובימות המשיח תהי' שלימות הלבנה כמו החמה, ששניהם שוים.

82 עמוס ז, ב"ה. וראה חולין ס, ב.

83 ב"ר שבעה ע"ב, 12.

84 חולין ס.

85 ראה גם סה"מ פ"ת ע' קסז.

86 "הגדול מונה לגדול והקטן מונה לקטן"

(ב"ר שם).

87 ולהעיר, שבחלק הפרשה השייך ליום

רביעי דפ' וישב – כ"ף כסלו – מדובר אודות לידת

יב. ויש לומר, שהמעלה המיוחדת בדורנו זה מרומזת בהפטרות דפרשת וישלח – "והי"ו⁹⁰ בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש גו' וירשו הנגב את הר עשו גו' וגלות גו' עד צרפת גו' ירשו את ערי הנגב ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו":

מהחידושים של (יוסף וההמשך ד) "בית יוסף" שבדורנו (כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ששמו הראשון יוסף), לגבי הדורות שלפניו עד לדורו של רבינו הזקן ("בית יעקב"⁹¹) – שעל ידו נעשה הפצת המעיינות חוצה בכל קצוי תבל ממש, עד לחוצה שאין חוצה ממנו, כמדינת צרפת, אשר, בזמנו של רבינו הזקן (וכן בזמנם של רבותינו נשיאינו שלאח"י) לא הי' גילוי בקביעות כ"כ הפצת תורת החסידות במדינת צרפת, להיתה תחתון למטה (ועד כדי כך שרבינו הזקן חשש לנצחונה של צרפת כו"⁹²), ודוקא בדורנו זה, ע"י "בית יוסף", נעשה גילוי והפצת המעיינות גם במדינת צרפת⁹³, ביסוד שם ישיבת "תומכי תמימים" ע"ד כבליובאוויטש, ולכן, הגיע בפועל הזמן ש"ירשו את ערי הנגב", "ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו".

ויש להוסיף ולהעיר ע"ד הרמז:

"צרפת" בגימטריא שבע מאות ושבעים (770), השלימות דמספר שבע, כפי שכל א' כלול מעשר (שבעים), וכפי שכל א' כלול ממאה (שבע מאות), ושניהם יחד (שבע מאות ושבעים), וי"ל שבזה מרומז שבהבירור דמדינת צרפת,

(90) עובדי א, יה ואילך.

(91) להעיר מהשייכות המיוחדת דרבינו הזקן ליעקב (ראה בארוכה מעיני הישועה (קה"ת תשמ"ח) ע' 101 ואילך).

(92) ראה ספר התולדות אדה"ז (קה"ת תשל"ו) ע' רט ואילך. וש"נ.

(93) ראה גם סה"ש תשמ"ט ח"ב ע' 570 ואילך.

יא. וכל זה מודגש ביותר בדורנו זה:

ובהקדמה – שאף שמצד יעקב נגמרו ונשלמו כל עניני הבירורים וכבר אז (כשושלח יעקב) היתה יכולה וצריכה להיות הגאולה [שלכן שלח מלאכים לעשו להודיע שהגיע הזמן ד"ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו", ו"ביקש לישב בשלוה" (כנ"ל ס"י)], מ"מ, לא בא ענין זה בפועל מצד (וב)העולם.

אבל, לאחרי "מעשינו ועבודתינו" דכל בניי במשך כל הדורות, כולל ובמיוחד לאחרי גילוי תורת החסידות ביי"ט כסלו, שאז התחיל עיקר הענין ד"יפוצו מעינותיך חוצה"⁸⁸, ומוסיף והולך ע"י רבותינו נשיאינו מדור לדור, עד לכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שעל ידו הופצו המעיינות חוצה בכל קצוי תבל – כבר נגמרו ונשלמו כל הענינים גם מצד (וב)העולם, כפי שהודיע והכריז שכבר נשלמו כל עניני העבודה, גם "צחצוח הכפתורים", והכל מוכן לביאת המשיח.

ומזה מובן שהמשך העבודה שלאח"י (כל זמן שמשיח צדקנו מתעכב מאיזו סיבה (בלתי ידועה ומובנת כלל)) אינו "עבודת הבירורים" (שהרי כבר נסתיימה ונשלמה עבודת הבירורים)⁸⁹, אלא, עבודה מיוחדת להביא ההתגלות בפועל בעולם.

זוה ופרץ, שהם בדוגמת חמה ולבנה: "זרח על שם החמה שהיא זורחת תמיד, ופרץ על שם הלבנה הנפרצת לעתים ונבנית לעתים .. והיו תאומים כי הלבנה מותאמת בחמה כו" (רמב"ן וישב לה, כט). וראה לקמן הערה 97.

(88) ראה סה"ש תו"ש ס"ע 112 ואילך.

(89) במכ"ש וק"ו מאופן עבודתו של יעקב לאחרי שחשב שעשו נתברר כבר, גם לאחרי ששבו המלאכים ואמרו שלא נתברר עדיין כלל – שלא עסק ב"עבודת הבירורים" (לברר את עשו), אלא עסק ב"העלאת מ"ג להמשך מ"ד דמקץ דתהו" ע"י המנחה (תו"א פרשתו כד, רע"ד).

ידוע ומפורסם הר"ת דשנה זו –
 "הי' תהא שנת נפלאות בה", "בכל
 (מכל כל)¹⁰⁰, היינו, שהשנה עצמה וכל
 הענינים שבה הם באופן של "נפלאות",
 "פלא" שלמעלה מנס¹⁰¹, ו"פלאות"
 לשון רבים, ועד ל"נפלאות", נו"ן
 פלאות¹⁰², ולכל לראש והוא העיקר –
 "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו
 נפלאות"¹⁰³ ("נפלאות" גם לגבי
 יצי"מ¹⁰⁴).

ובשנה זו עצמה כבר "קיימא סיהרא
 באשלמותא" דחודש השלישי (שלימות
 של ג' חדשים, "בתלת זימני הוי
 חזקה"¹⁰⁵), ועומדים בסמיכות ליום
 השלישי בחודש השלישי, מתן תורה
 דתורת החסידות¹⁰⁶, התחלת הגילוי
 דתורתו של משיח, שאז יהיו הנישואין
 דהקב"ה וכנס"י באופן ש"והי' אור
 הלבנה כאור החמה".

100) נוסח ברכת המזון. וראה ב"ב טז, סע"ב
 ואילך.

101) ראה לקו"ש ח"ט ע' 368 הערה 16.
 וש"נ.

102) זח"א רסא, ב.

103) מיכה ז, טו.

104) ראה אוה"ת נ"ך עה"פ (ע' תפז). וש"נ.

105) ב"מ קו, רע"ב. וש"נ.

106) ובשנה זו מלאו תשעים שנה להכרזה
 שי"ט כסלו הוא ראש השנה לתורת החסידות (ט"ז
 כסלו תרס"ב – תשנ"ב), שמאז ניתוסף "שטורעם"
 מיוחד בהפצת המעיינות חוצה ע"י "חיילי בית דוד"
 שלוחמים "מלחמת בית דוד" ומנצחים את אלה
 "אשר חרפו עקבות משיח" (כדברי כ"ק אדנ"ע
 בהשיחה הידועה) – כפי שכבר נעשה בשלימות
 בסיומה של שנת הפ"ט שמשיימים מזמור פ"ט
 (בגימט' פדה) בתהלים באופן ד"ברוך ה' לעולם
 אמן ואמן", ועתה נמצאים בשנת הצדי"ק, הקשורה
 עם ביאת משיח צדקו ובנין ביהמ"ק השלישי,
 כסיום וחזתם מזמור צדי"ק בפסוק "יהי נועם גוי'
 ומעשה ידינו כוננהו", שקאי על השראת השכינה
 בביהמ"ק השלישי (מדרש תהלים עה"פ), שזהו"ע
 הנישואין דהקב"ה וכנס"י, כדאיאת במדרש (שמור'
 שבהערה 55) בנוגע להמשכן, ושלימותו בביהמ"ק
 השלישי (וראה לקמן בשוה"ג להערה 110).

נגמר ונשלם בירור העולם שנברא
 בשבעת ימי הבנין בכל הפרטים ופרטי
 פרטים.

ולהעיר, שהבירור ד"צרפת"
 שמספרו "770" נעשה ע"י ה"להבה"
 שמאירה מ"בית יוסף", ועד לבית יוסף
 כפשוטו, הבית שבו בחר ועד שקנהו
 ובו חי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו
 בעשר שנים האחרונות בחיים חיותו
 בעלמא דין, ומשם הולכת ונמשכת
 ("מוסיף והולך") העבודה ד"בית יוסף"
 – שמספרו (מספר הבית כפשוטו)
 "770"⁹⁴.

ובעומק יותר – "צרפת" אותיות
 "פרצת", שבוה מרומז וגילוי והפצת
 המעיינות הוא בצרפת – פריצת כל
 הגדרים, ולא רק באופן שמצד פריצת
 כל הגדרים דהמעיינות באים הם גם
 בתחתון שאין תחתון למטה ממנו, אלא
 יתירה מזה, שענין זה הוא גם מצד
 התחתון, כמודגש בכך ש"צרפת"
 אותיות "פרצת"⁹⁵, ועי"ז נעשה
 "פרצת"⁹⁶ עליך פריץ"⁹⁷, "זה משיח,
 שנאמר"⁹⁸ עלה הפורץ לפניהם"⁹⁹.

יג. וברורנו זה גופא ניתוסף עוד
 יותר בכהנ"ל כש"קיימא סיהרא
 באשלמותא" דחודש כסלו בשנה זו:

94) ראה קונטרס בענין מקדש מעט זה בית
 רבינו שבבבל (לקמן ע' 416 ואילך) ס"ז.

95) ובסגנון דלעיל – שהמקבל מתאחד עם
 המשפע להיות כמותו, ע"ד "והי' אור הלבנה כאור
 החמה" (וראה לקמן הערה 97).

96) וישב לה, כט.

97) "פריץ על שם הלבנה הנפרצת לעתים
 ונבנית לעתים" (כנ"ל הערה 87). – וי"ל ש"נפרצת"
 (פריצה, מיעוט הלבנה) הוא גם מלשון פריצה,
 שבוה מרומז שבמיעוט הלבנה (בחציו השני של
 החודש) נכלל גם פריצת גדר הלבנה שמקבלת מן
 החמה להיות כמו החמה.

98) מיכה ב, יג.

99) אגדת בראשית ספס"ג. וראה ב"ר ספפ"ה
 ובפרש"י.

ומזה מובן שבמינו אלה ממש צריכים רק לפתוח את העיניים ולראות את המציאות בפועל ממש¹¹² – היינו שיושבים יחד עם הקב"ה ("ישראל וקוב"ה כולא חד") ב"שולחן ערוך"¹¹³ לסעודת הנישואין, הסעודה דליתין ושוור הבר ויין המשומר, שבסיומה "אומר לו (הקב"ה) לדוד (דוד מלכא משיחא) טול (כוס של ברכה) וברך, אומר להן, אני אברך ולי נאה לברך, שנאמר¹¹⁴ כוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא"¹¹⁵.

יד. והמעשה הוא העיקר¹¹⁶:

בבואנו מערב שבת שבו קיימא סיהרא דחודש כסלו באשלמותא, והמשכו ביום הש"ק ומוצאי ש"ק (יום ראשון) (שנקרא יום אחד, ש"הי' הקב"ה יחיד בעולמו"¹¹⁷), טו"ב כסלו, ג' ימים

ןלהעיר, שענין זה מודגש גם בכך ששנה זו היא שנה שלימה, שחשון וכסלו שניהם שלמים (ג' חדשים שלמים בהמשך אחד), ושנה תמימה (תמימות יתירה¹⁰⁷), שניתוסף בה חודש העיבור¹⁰⁸ – דיש לומר, שבשנה שלימה (שלימות החדשים חשון וכסלו) מודגשת שלימות (חדשי) הלבנה (כפי שמקבלת מהחמה), ובשנה תמימה (הוספת חודש העיבור¹⁰⁹) מודגשת שלימות הלבנה שנעשית כמו החמה, כיון שע"י חודש העיבור משתווית שנת הלבנה לשנת החמה, מעין ודוגמת "והי' אור הלבנה כאור החמה".

ויש לקשר זה עם דרושי חתונה שאמרם כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו¹¹⁰ (שנדפסו מחדש ובתוספת ביאור כו"י¹¹¹) – דרושים בתורת החסידות השייכים לחתונה – שבזה מודגשת ביותר השייכות לחתונה דכנס"י עם הקב"ה לימות המשיח, שאז יהי' עיקר ושלמות הגילוי ד"תורה חדרשה מאתי תצא".

107 כולל גם השלימות ד"שבע שבתות תמימות תהינה" כשהתחלת הספירה במוצאי שבת, תמימות כימי בראשית – שלימות משולשת (ראה קונטרס משיחות ש"פ נצבים תנש"א, יום ב' דר"ה וש"פ וילך שנה זו. ושי"ג).

108 ערכין לא, א – במשנה.

109 ובהדגשה יתירה בשייכות ל"ט כסלו, ראש השנה לתורת החסידות – שבו מתחילים ללמוד שיעורי התניא (כפי שנחלק לימי השנה) לפי החלוקה דשנה מעוברת.

110 בהחתונה ד"בית יוסף" בשנת תרפ"ט*.

111 ביום א' פ' וישב, טו"ב כסלו – נתן כ"ק אדמו"ר שליט"א לכל אחד ואחת שיחיו "קונטרס דרושי חתונה", בצירוף שתי שטרות של דולר לצדקה (המור"ג).

(* להעיר מהשייכות דשנת תרפ"ט ל"פרצת" – שהשלימות דה"פ (שכל א' מהתשעה כלול מעשר) היא צ'. ד"ל שבזה מרומו שבשנת הצד"ק נעשית שלימות הנישואין, שהר"ע הנישואין דכנס"י עם הקב"ה.

112 כלומר, לא זו בלבד שנשלמה העבודה וצריכים לפעול הגילוי בעולם (כנ"ל סי"א), אלא יתירה מזה, שישנו כבר בפועל ובגלוי, וצריכים רק לפתוח את העינים, כי מכבר "נתן לכם .. עינים לראות".

113 ובפרט לאחרי שלימות העבודה בכל הדורות בקיום ה"שולחן-ערוך" (דה"בית יוסף") עם ה"מפה" שעל ה"שולחן-ערוך" (הגהות הרמ"א על השו"ע דהב"י) – כידוע הרמז במ"ש "ובני ישראל יוצאים ביד רמה", שרומזו על הרמ"א, שלאורו הולכים כל ב"ב* עד סוף כל הדורות, ועי"ז יוצאים מן הגלות אל הגאולה.

114 תהלים קטז, יג.

115 פסחים ק"ט, ב.

116 אבות פ"א מ"ז.

117 ב"ר פ"ג, ח. פרש"י בראשית א, ה.

(* כולל גם אחינו בני הספרדים – כפי שמצינו בנר חנוכה שנמ הספרדים (שבדרך כלל נוהגים כהב"י) נוהגים כהרמ"א. וכן לאידך, שהאשכנזים נוהגים כהספרדים, כמודגש בפסק הרמ"א כדעת הרמב"ם ולא כדעת התוספות (ראה ט"ז או"ח ר"ט תרנא). – ולהעיר גם מהפסרת פרשת וישלח: "גלות גו' צרפת (אשכנז) וגלות ירושלים אשר בספרו ירשו את ערי הנגב", החיבור והאיחוד דאשכנזים וספרדים בבירור וירודת אדום, ששי"ד לתוכן הענין דהזדקת נרות חנוכה "על פתח ביתו מבחוק", כדי להאיר את החושך (מתשקע החמה). "עד דכליא גולא דתרמודא".

שלימות הלבנה שנעשית כמו החמה), וכמ"ש¹²² (בשייכות להגאולה) "והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם".

ובהתועדויות אלו יעוררו ויתעוררו¹²³ ("איש את רעהו יעזורו"¹²⁴) להוסיף בג' הקוין דתורה עבודה וגמ"ח, כדרשת חז"ל¹²⁵ על הפסוק "פדה בשלום נפשי", "כל העוסק בתורה ובגמילות חסדים ומתפלל עם הציבור מעלה אני עליו כאילו פדאני לי ולבני כו", ועוד והוא העיקר, לא רק "כאילו פדאני לי ולבני", אלא "פדאני לי ולבני" בפועל ובגלוי.

ובפשטות – שתיכף ומיד ממש (בהמשכה של התועדות זו, עוד לפני תפלת המנחה) מתקיימת בקשת יעקב (בשם ועבור ובשליחות כביכול דכאו"א מישאל) "לישב בשלחה" (שקורין במנחה) בפועל ובגלוי (כיון שכבר לפני"ז נתקיים היעוד "ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו והיתה לה' המלוכה"), ונתקיים "אך צדיקים גוי' ישבו ישרים את פניך"¹²⁶, בביהמ"ק השלישי, ושם תערך ההתועדות הגדולה דחנוכת ביהמ"ק השלישי במעמד כל בני"י ("כל יושבי עלי"¹²⁷), עוד לפני ימי חנוכה, ובימי חנוכה יתוסף עוד יותר ("מוסיף והולך") בשלימות הגאולה באופן ד"ילכו מחיל אל חיל יראה אל אלקים בציון"¹²⁸.

רצופים שיש בהם מעלה (קדושה) מיוחדת, והמשכם בח"י, ערב י"ט כסלו, ועאכו"כ בימי הגאולה י"ט וכ"ף כסלו, והמשכם בימים שלאח"ז עד לימי חנוכה – יש לערוך התועדות חסידותיות¹¹⁸ ("חסידישע פארבריינגענישן") בכל מקום ומקום, בכל מדינה, בכל עיר ובכל שכונה כו', ולא רק התועדות גדולות במקומות מרכזיים ועיקריים, אלא בכל מקום ומקום כפשוטו, כולל גם שבכל מקום פרטי תהי' ההתועדות באופן של "עיקר" (ולא באופן שמקום פלוני הוא "עיקר", משפיע, ומקום פלוני הוא "טפל", מקבל), ולא זו בלבד שאין זה גורע בה"עיקר" שבמקום שני, אלא אדרבה, שע"ז ניתוסף יותר בשאר המקומות, בבחינת "קנאת סופרים תרבה חכמה"¹¹⁹, ועד שכולם נעשים בבחינת "עיקר", ועד ל"עיקר שבעיקר" – שאינו צריך לקבל השפעה ממקום מרכזי ועיקרי, כיון שנעשה בעצמו כמו המקום המרכזי והעיקרי, ע"ד ובדוגמת שלימות הלבנה שהיא (לא רק בבחי' מקבל, אלא) כמו החמה.

וכדאי ונכון שכאו"א יערוך התועדות (ומה טוב – ג' התועדות¹²⁰, "בתלת זימני הוי חזקה") – עם עצמו (בכל עשר כחות נפשו¹²¹), עם בני ביתו, עם חבריו וידידיו וכיו"ב – כדי להדגיש עוד יותר שכאו"א הוא גם משפיע (ע"ד

118 להעיר מפתגם בעל הגאולה ע"ד גודל הפעולה דהתועדות חסידית יותר מפועלתו של מלאך מיכאל (אג"ק שלו ח"ג ע' תג. וש"נ).

119 ב"ב כא, סע"א. כב, רע"א. וראה אוה"ת יוצא ריח, ב ואילך.

120 אחת בעצמו ושתים ע"י שלוחיו, או שמשחתף בעצמו בשלשתן כיון שנערכות בזמנים שונים – בליל י"ט כסלו, ביום י"ט כסלו, ובפרט קרוב לסיומו ובאופן שיומשך גם בליל כ' כסלו (כנ"ל הערה 65).

121 ראה "התמים" ח"ב ס"ע מה ואילך. לקו"ש ח"ב ע' 497 ואילך.

122 מלאכי בסופו.

123 ובלשון הרב הוא בעל הגאולה: "זה היום .. אשר בו .. יתעוררו אלפי לבנות בישראל לתשובה ועבודה שבלב כו" (לקו"ד ח"א יט, ב).

124 ישעי' מא, ו.

125 ברכות ה, רע"א.

126 תהלים קמ, יד.

127 ערכין לב, סע"ב.

128 תהלים פד, ה.